

Ethiopië en zijn Orthodox- Christelijke volken Lezing met dia's door: Evert Jan van der Kaa

Datum en tijd: Dinsdag 11 februari 2014 om 20:00 uur

Locatie: De Witte Roos, Oude Delft 73, 2611 BC Delft

Entree: Toegang voor leden van de vereniging is gratis. Donateurs van de Stichting Nusantara, houders van Delftpas, CJP en 65+ kaarten betalen € 2,50. Overige belangstellenden betalen € 5,00.

Ethiopië is een enorm groot land, qua oppervlakte gaat Frankrijk er gemakkelijk twee keer in. Geologisch is het een "bewogen" gebied, met tot 4,500 m hoge bergen en het laagstgelegen stukje land op aarde, de Danakil depressie, 155 m onder de zeespiegel. Ongeveer de helft van het land bestaat uit hoogvlakten die meer dan 1,500 m boven zeeniveau liggen. Daar wonen de meeste mensen en valt behoorlijk wat regen. Hoewel het land dicht bij de evenaar ligt heeft dat deel meestal ook een aangename temperatuur. Er komen een aantal heel bijzondere apen voor, maar vooral de vogelrijkdom is enorm: meer dan één-tiende van alle vogelsoorten op aarde kun je hier spotten.

Ethiopië wordt wel de wieg van de mensheid genoemd. Behalve onze bekende voorouder Lucy zijn daar ook de tot nu toe oudste (200.000 jaar) fossielen van onze eigen soort, de "moderne" mensen, gevonden. Het land heeft ook een rijke geschiedenis. In de eerste eeuwen van onze jaartelling lag er het centrum van het Aksumitische Rijk. De machthebbers daar richtten als grafmonument enorme obeliskken of zuilen op. Rond 340 na Christus werd het Oosters-orthodoxe Christendom staatsgodsdienst en werden er de eerste munten ter aarde met het kruisteken geslagen. Nadat Aksum, tijdens de opkomst van de Islam, in verval was geraakt waren er rond 1100 en 1600 nieuwe perioden van bloei, waarin de befaamde rotskerken van Lalibela en de paleizen en kloosters bij Gondar en rond het Tana-meer tot stand kwamen. Voor de liefhebbers zijn er op veel plaatsen prachtige iconen, fresco's en andere kerkschatten bewaard gebleven. Voor de pauze geef ik een overzicht van het land Ethiopië en zijn natuur en geschiedenis.

Nog afwisselender en boeiender dan de natuur en de historische erfenis van Ethiopië vond ik de bevolking. Die heeft, net als in Nederland, in sterke mate het natuurlijke landschap veranderd. Er wonen nu bijna 90 miljoen mensen en de jaarlijkse groei is enorm. Het is ook een van de armste landen ter wereld. De overgrote meerderheid (80%) leeft op het platteland, onder primitieve omstandigheden: geen stromend water, geen elektriciteit, geen gemotoriseerd vervoer enz. Ze moeten het doen met wat het land opbrengt. Maar dan houden de overeenkomsten op: het land kent meer dan 100 verschillende volken met ieder een andere mix van afkomst, woongebied, godsdienst, taal, kleding, voedsel, landbouw /veehouderij, woningen, ritens enz. Na de pauze geef ik eerst een overzicht van de kenmerken van belangrijkste volken. Daarna focus ik op het leven van de overwegend Orthodox-christelijke, landbouwende volken op het Ethiopische plateau.

Evert Jan van de Kaa is geboren in Ede en heeft in Delft civiele techniek gestudeerd. Daarna gewerkt als onderzoeker bij het Waterloopkundig Laboratorium in de Noordoostpolder en in verschillende hogere managementfuncties bij Rijkswaterstaat. Ik probeer altijd te begrijpen hoe allerlei dingen samenhangen. Dat geldt voor natuurkundige verschijnselen, maar ook voor hoe mensen en groepen mensen zich gedragen in een bepaalde omgeving. In de laatste periode van mijn actieve loopbaan heb ik bijvoorbeeld als wetenschapper bij een onderdeel van de TU Delft onderzocht hoe mensen vervoerskeuzen maken. Behalve onderzoek heeft ook reizen mij altijd al aangetrokken. Sinds mijn pensionering kan ik de tijd nemen om na een reis uit te zoeken wat ik van die landen heb gezien. Voor Ethiopië (bezocht in januari 2013) betekende dat, naast fysische aardrijkskunde en zo, een flinke portie volkenkunde.

